

1981-12-22

1961, 1996, 2012,
2021/81Statens naturvårdsverk
Box 1302
171 25 SOLNABesvär i fråga om naturreservatet Sydbillingens platå

Inom ett område om ca 1 750 ha på Sydbillingens platå i Falköpings, Skara och Skövde kommuner, Skaraborgs län, råder förbud enligt 11 § naturvårdslagen intill dess lagakraftvunnet beslut enligt 7 § naturvårdslagen föreligger, dock längst t.o.m. den 31 december 1981.

Sedan länsstyrelsen genom beslut den 19 december 1980 avskrivit naturreservatsärendet från vidare handläggning och i stället förordnat för området fr.o.m. den 1 januari 1982 enligt 19 § skogsvårdsförordningen, anförde Sveriges naturvårdsfond och statens naturvårdsverk besvär.

I beslut den 9 april 1981 upphävde regeringen länsstyrelsens beslut och uppdrog åt länsstyrelsen att ånyo pröva reservatsfrågan. Enligt regeringsbeslutet borde bl.a. möjligheterna till markbyten belysas. Av betydelse för bedömningen var också den närmare utformningen av reservatföreskrifterna.

Genom beslut den 18 september 1981 förklarade länsstyrelsen med stöd av 7 § naturvårdslagen som naturreservat en östlig del om ca 1 280 ha av förenämnda område som naturreservat (Sydbillingens platå).

Länsstyrelsen meddelade samtidigt reservatföreskrifter, däribland under A 1-10 vissa indispensabla föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Länsstyrelsen meddelade samtidigt i anslutning därtill anstånd för väckande av talan mot staten för inträngsersättning eller inlösen av fastighet i anledning av dessa bestämmelser till senast den 31 december 1986.

Länsstyrelsens beslut den 18 september 1981 har överklagats genom besvär av dels statens naturvårdsverk, dels Lennart Caesar, Arnold Caesar och Birgitta Larsson, Skövde, och dels Sveriges Naturvårdsfond.

Naturvårdsverket och naturvårdsfonden yrkar att regeringen förklarar att hela området om ca 1 750 ha skall utgöra naturreservat.

Lennart Caesar m.fl. yrkar, att två områden av deras fastighet Rådene 21:1 i Skövde kommun undantas från reservatet, eftersom ett aktivt skogsbruk nyligen tillåtits inom dessa områden.

I skrivelse den 19 oktober 1981 har C.-G. Lundström och O. Hallberg, Skara, för markägarkommittén för Sydbillingen framfört synpunkter med anledning av de anförda besvären.

Vidare har Lantbrukarnas Länsförbund i Skaraborg inkommit med en skrivelse, daterad den 22 oktober 1981.

Sedan Skaraborgs Fältbiologer redovisat en undersökning av markägarnas inställning till reservatet, har slutligen ytterligare skrivelser inkommit från länsförbundet och markägarkommittén.

Av utredningen i ärendet framgår att Sydbillingens platå har höga skyddsvärden från naturvårdssynpunkt.

Ett väsentligt skäl för att länsstyrelsen ändå varit tveksam i fråga om skydd för Sydbillingens platå är att markägarna enligt uppgift är negativa till tanken på naturreservat i synnerhet vad angår den föreslagna västra delen om ca 470 ha. Detta motstånd kan emellertid antas minska i den mån reservatföreskrifterna medger undantag eller markägarna kan erbjudas mark jämbördig med reservatsmarken. Den utredning länsstyrelsen fullföljt är i sistnämnda hänseende inte entydig.

Med hänsyn till vad nu sagts och till vad som anförts av statens naturvårdsverk och Sveriges Naturvårdsfond bör i naturreservatet Sydbillingens platå ingå också den västra delen men med särskilda reservatföreskrifter. Dessutom bör åtgärder vidtas för att ställa ersättningsmark till förfogande för markägare inom reservatet. Därvid bör eftersträvas att grundvalen för försörjningen av berörda jord- och skogsbrukare i trakten av Sydbillingen inte rubbas.

Tillräckliga skäl för undantag från reservatet med anledning av yrkandena av Lennart Caesar m.fl. föreligger inte.

Med avslag på sist berörda besvär bifaller regeringen på det sättet besvären av naturvårdsverket och Sveriges Naturvårdsfond att regeringen förordnar att naturreservatet Sydbillingens platå skall omfatta både den i det överklagade beslutet avsedda östra delen om ca 1 280 ha och den västra delen om ca 470 ha av det tidigare interimistiska reservatet. Regeringen föreskriver vidare den ändringen i överklagade beslutets reservatföreskrifter att stycket efter A 10 skall ha följande lydelse.

"Inom den västra delen om ca 470 ha av reservatet får åtgärd som nämnts under A 1-10 företas efter länsstyrelsens tillstånd. Länsstyrelsen meddelar i fråga om mark inom den östra delen om ca 1 280 ha av reservatet anstånd för väckande av talan mot staten för intrångsersättning eller inlösen av fastighet i anledning av ovanstående indispensabla bestämmelser till senast den 31 december 1986."

Regeringen uppdrar åt länsstyrelsen att i samarbete med statens naturvårdsverk och övriga berörda organ snarast ytterligare utreda frågan om ersättningsmark för att genomföra erforderliga markbyten. Resultatet av utredningen, som bör kunna slutföras under år 1982, bör ligga till grund bl.a. för länsstyrelsens prövning av eventuella ansökningar om dispens från föreskrifter som gäller inom reservatet. I den mån förutsättningar för markbyte saknas kan länsstyrelsen vidare jämlikt 12 § naturvårdslagen ta upp frågan om upphävande av reservatbeslutet såvitt rör visst område.

Det skall ankomma på länsstyrelsen att med anledning av detta beslut vidta erforderliga åtgärder enligt 12 § naturvårdsförordningen i fråga om den västra delen av platån.

På regeringens vägnar

Anders Dahlgren

Einar Herlitz

Bestyrkes i tjänsten

Eva Persson

Avskrift till

länsstyrelsen i Skaraborgs län
Falköpings kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Sveriges Naturvårdsfond
L. Caesar
A. Caesar
B. Larsson
Markägarkommittén för Sydbillingen
Lantbrukarnas Länsförbund i Skaraborg